Gemeente Amsterdam
Zuidoost

Gebiedsplan 2020 Bijlmer-Oost

In dit gebiedsplan leest u aan welke onderwerpen uit de gebiedsagenda Bijlmer-Oost 2019-2022 het gemeentebestuur in 2020 extra aandacht geeft en wat de gemeente daaraan samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties gaat doen.

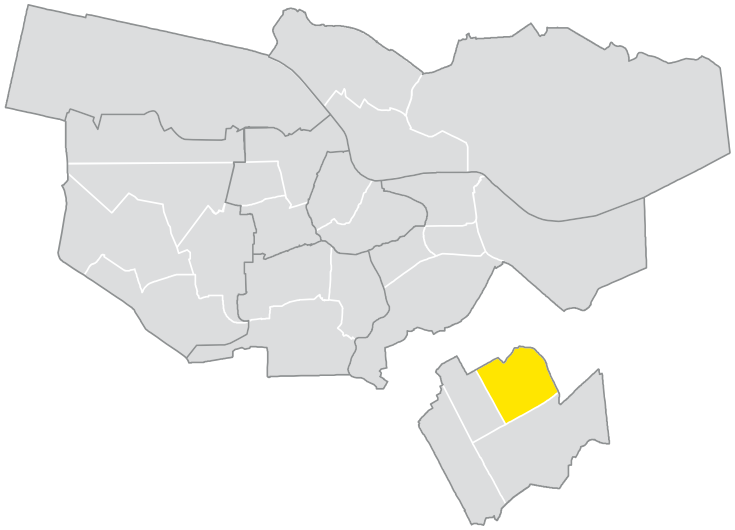

Inhoud

Inleiding 3

Gebiedsagenda prioriteiten 6

Focusopgave 1: Integrale aanpak kansengelijkheid onderwijs 8

Focusopgave 2: Kansrijke jongeren op de arbeidsmarkt 11

Focusopgave 3: Sociale revitalisatie Kortvoort 13

Focusopgave 4: Maatschappelijke voorzieningen K-buurt 16

Focusopgave 5: Bewonersparticipatie & diversiteit 19

Focusopgave 6: Terugdringen jeugdcriminaliteit 22

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden,wijken en buurten in een stadsdeel. In de gebiedsplannen voor 2020 brengen we meer focus aan dan in gebiedsplannen in vorige jaren, door per gebied maximaal zes integrale focusopgaven op te nemen. Dat zijn dit jaar de belangrijkste opgaven in het gebied, de echte 'plus' voor het gebied waarmee we het verschil maken en maatwerk leveren in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's. Een focusopgave heeft een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering. De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda).

Bestuurlijke onderbouwing focusopgaven

De focusopgaven van Bijlmer-Oost zijn tot stand gekomen op basis van de gebiedsgerichte uitwerking van de basisvoorzieningen (GGU), de gebiedsagenda 2019-2022, informatie uit de buurten verzameld door de gebiedsmakelaars, de stadsdeelbrede bijeenkomst Gebiedsplannen 2020 (op 4 juli 2019), en het coalitieakkoord van het College van B&W.

Totstandkoming gebiedsplan

Het gebiedsplan wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost. Het is een officieel document waarmee de gebiedsteams van Zuidoost en andere ambtenaren werken in 2020. Dit gebiedsplan maken we samen met onze partners én de inwoners en ondernemers van Bijlmer-Oost. Het gebiedsteam werkt voortdurend aan het opzetten en onderhouden van netwerken. Het team signaleert wat er speelt, agendeert dit, legt verbindingen en jaagt waar nodig zaken aan om de maatschappelijke doelen (de prioriteiten uit dit gebiedsplan) te behalen. De input voor het gebiedsplan komt vooral uit het veld. Ook heeft de inhoud betrekking op afspraken in het coalitieakkoord van het College, evenals de wensen van het dagelijks bestuur van het stadsdeel en de leden van de stadsdeelcommissie. Alles is onderbouwd met data verzameld door onder meer de afdeling Onderzoek Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam.

Samenvatting

Het gebieds*plan* Bijlmer-Oost beschrijft de focusopgaven en activiteiten die we in 2020 doen om een bijdrage te leveren aan de zes prioriteiten uit de Gebieds*agenda* (2019-2022). De uitvoering van deze

opgaven en activiteiten gebeurt in samenwerking of in co-creatie met bewoners, ondernemers, zelforganisaties en andere (wijk)partners.

Naast onze reguliere inzet en de bijdrage aan stedelijke programma's willen wij in 2020 vooral bijdragen aan de realisatie van de gebiedsprioriteiten door extra aandacht te geven aan de volgende integrale focusopgaven:

Focusopgave 1: Integrale aanpak kansengelijkheid onderwijs
In Bijlmer-Oost zijn de onderwijsprestaties opvallend lager vergeleken met het Amsterdams gemiddelde. Dit geldt in het bijzonder voor G-buurt Noord. Het leerpotentieel van de jeugd hier wordt onvoldoende opgemerkt of benut. Jongeren raken hierdoor eerder gedemotiveerd met negatieve gevolgen voor hun schoolloopbaan.

De komende jaren willen wij kinderen en jongeren uit kwetsbare gezinnen in G-buurt Noord een positief toekomstperspectief meegeven, zodat ze kansrijk opgroeien.

Focusopgave 2: Kansrijke jongeren op de arbeidsmarkt
In Bijlmer-Oost is de geregistreerde werkloosheid relatief hoog, ondanks dat er veel vraag is naar werknemers. De hoge werkloosheid hier kan worden veroorzaakt doordat vraag en aanbod niet op elkaar aansluiten. Jongeren geven echter aan dat zij, ook met een hoge startkwalificatie, geen gelijke kansen krijgen op de arbeidsmarkt of bij het verkrijgen van een stageplek.

Wij willen jaarlijks minimaal vijftig kansrijke jongeren bereiken waarvan minstens de helft daadwerkelijk passend werk vindt of aan een traject deelneemt dat leidt tot een passende baan. Ook willen we zorgen dat deze kansrijke jongeren deelnemen aan het '1000 Banenplan'.

Focusopgave 3: Sociale revitalisatie Kortvoort
Sinds 2016 besteedt het stadsdeel extra aandacht aan Kortvoort, omdat het één van de zwakste buurten van Zuidoost is. De buurt voldoet niet meer aan de behoefte van bewoners die worstelen met complexe sociale problemen op het gebied van opleiding en onderwijs, werkgelegenheid en opvoeding. Er is inmiddels gestart met het aanpakken van een aantal opgaven, maar de problematiek is zo complex dat meerjarige aandacht vereist is. De huidige zorg- en welzijnsinfrastructuur in Kortvoort en haar aanbod sluit niet goed meer aan op de complexe situatie waar veel bewoners mee te maken hebben. Een aantal voorzieningen ontbreekt.

We willen de komende jaren met de buurt werken aan een versterking van het bestaande zorg- en welzijnsaanbod en meer maatwerk leveren aan de bewoners van Kortvoort.

Focusopgave 4: Maatschappelijke voorzieningen K-buurt
De K-buurt heeft steeds meer te maken met groepen jongeren en oudere mannen die tegenover elkaar komen te staan bij het gebruik van buurthuis de Bonte Kraai. De ruimte in het buurthuis is niet geschikt voor het grote aantal gebruikers. Hierdoor ontstaan soms spanningen en aanvaringen die zorgen voor overlast en de nodige veiligheidsrisico's. De behoefte van jongeren aan een eigen plek in de K-buurt is acuut, zo geven zij zelf aan. Ze voelen zich niet thuis in het buurthuis, dat vooral volwassen bezoekers trekt.

De komende jaren wordt in de K-buurt een toekomstbestendig, zowel fysiek als programmatisch, Talentenhuis voor jongeren (13 - 30 jaar) gerealiseerd alsook een Trainingscentrum voor volwassenen (30+) ontwikkeld.

Focusopgave 5: Bewonersparticipatie & diversiteit
Amsterdam streeft naar een sterk dragende samenleving met veel actieve bewoners en organisaties om de kwaliteit van leven voor alle inwoners te optimaliseren en te verbeteren. Bijlmer-Oost bestaat uit drie wijken waarin de mate van bewonersparticipatie sterk verschilt. Een oorzaak hiervan ligt in de sociaaleconomische situatie van de bewoners.

Wij willen drie verschillende bewonersgroepen activeren om de mate van bewonersparticipatie, op verschillende participatieniveaus, te verhogen en daarbij passende strategieën in te zetten. Op deze manier kan de positie van kwetsbare bewoners worden verbeterd omdat we hun zelfredzaamheid vergroten, een beroep doen op hun eigen kracht en hen bewust maken van de mogelijkheden tot participatie in hun eigen buurt. Bovendien wordt zo de solidariteit tussen bewoners onderling gestimuleerd, omdat vrijwilligers iets kunnen betekenen voor hun medebewoners en hun buurt.

Focusopgave 6: Terugdringen jeugdcriminaliteit
Het afgelopen jaar is het aantal geweldsincidenten onder jongeren opnieuw gegroeid. De tendens dat daders jong zijn en de geweldsdelicten zwaar, blijft aanhouden.

We hebben in 2019 samen met het wijkteam Flierbosdreef een groep/netwerk van jongeren uit Bijlmer-Centrum en Bijlmer-Oost in kaart gebracht. Zij kwamen in beeld vanwege zorgwekkend gedrag en betrokkenheid bij delicten. Voor deze groep is een plan van aanpak opgesteld dat de overlast en criminaliteit in de buurt moet terugdringen.

Op de volgende pagina's worden deze zes focusopgaven toegelicht. Elke toelichting bevat de volgende informatie:
- op welke buurt of wijk de focusopgave betrekking heeft en om welke periode het gaat;
- wat de aanleiding is en waarom juist deze opgave specifieke aandacht krijgt;
- wat we gaan doen om het beoogde resultaat te bereiken en met wie we daarbij samenwerken;
- hoe de focusopgave bijdraagt aan de prioriteiten uit de gebiedsagenda en de ambities uit de uitvoeringsagenda;
- enkele voorbeelden van activiteiten.

Gebiedsagenda prioriteiten

Prioriteit 1: Verbeteren ontwikkelkansen jeugd

In Bijlmer-Oost bieden we alle jeugdigen (0-32 jaar) gelijke kansen die bijdragen aan een gezonde en evenwichtige ontwikkeling. Dit is belangrijk voor kinderen en jongeren die in hun directe omgeving weinig bescherming en stimulans krijgen om gezond en kansrijk op te groeien. Zelfontplooiing, talentontwikkeling en het bevorderen van een positief zelfbeeld staan centraal. Daarnaast willen we de ouderbetrokkenheid vergroten en de taalvaardigheid van ouders en kinderen verbeteren. Ons doel is dat in 2022 minstens 30% van de jeugd voorzieningen gebruikt die gericht zijn op talentontwikkeling, met speciale aandacht voor kinderen uit minimagezinnen. We streven naar het verminderen van leerachterstand, verhoging van de doorstroom naar havo/vwo en betere startkwalificatie om de kans op de arbeidsmarkt te bevorderen. Om optimaal te kunnen presteren is een gezonde basis nodig daarom zorgen wij dat al onze activiteiten voor de jeugd voldoen aan de vuistregels van "Zo Blijven Wij Gezond". Gezonde voeding, voldoende bewegen en goed slapen komen in alle activiteiten terug als basisprincipe. Daarnaast richten we ons op het stimuleren van jeugdigen om deel te nemen aan sport en beweegactiviteiten.

Prioriteit 2: Vergroten van de veiligheid

Bijlmer-Oost laat vanaf de tweede helft van 2017 een stijgende trend zien op het gebied van overlast en criminaliteit. Dit betreft ook een toename in jeugdoverlast en -criminaliteit. Dat werkt door in de onveiligheidsbeleving in dit gebied, die het hoogste is van het stadsdeel. Daarnaast zijn de woninginbraakcijfers in Bijlmer-Oost het hoogst van heel Zuidoost. Die worden daarom met prioriteit aangepakt. De doelen voor 2022 zijn onder andere dat de jongereninstroom in de criminaliteit is gedaald, dat het cijfer 'onveiligheidsbeleving' in de veiligheidsindex is gezakt naar 100 (of lager) en dat meer bewoners de relatie met de politie als positief ervaren.

Prioriteit 3: Verbeteren en verduurzamen woonklimaat

Mensen vinden hun woonomgeving prettig wanneer het er schoon en veilig is, als de mate van verbondenheid en solidariteit sterk is en als het voorzieningenaanbod aansluit op hun behoefte. Waar het woonklimaat nog niet op het gewenste niveau is, werken we met bewoners en verschillende partijen samen om de buurt fijner te maken. Ons doel voor 2022 is dat de mate waarin bewoners overlast ervaren van vervuiling in G-buurt Noord, K-Midden, Bijlmermuseum en Kortvoort even hoog is als het stedelijk gemiddelde. Ook bevorderen we de doorstroommogelijkheden op de woningmarkt zodat meer mensen passend wonen naar inkomen en leefsituatie. Verder is het versterken van het economisch -, kunst- en cultuuraanbod in Bijlmer-Oost een belangrijk aandachtspunt. Uiteindelijk

willen we dat de bewonerstevredenheid over de eigen woonomgeving in 2022 is gestegen van 75% naar 85%.

Ook op het gebied van duurzaamheid willen we dat bewoners meedenken en handelen. Daarom informeren en enthousiasmeren we jaarlijks minimaal honderd bewoners over duurzaamheid en het belang daarvan.

Prioriteit 4: Verbeteren positie van kwetsbare bewoners

Het is belangrijk dat iedereen in Bijlmer-Oost kan meedoen in de samenleving. We streven ernaar om zoveel mogelijk obstakels uit de weg te ruimen. Een goede fysieke en mentale gezondheid en een goede toegang tot het voorzieningenaanbod zijn daarvoor belangrijk. Voor mensen in een kwetsbare positie is het vaak lastig om op eigen kracht te participeren. Daarom doen we extra inspanningen om deze doelgroepen een duwtje in de rug te geven. Zo streven we naar een groter dagbestedingsaanbod voor bijvoorbeeld senioren, alleenstaanden (ouders), groepsmannen, mensen met een licht verstandelijke beperking en ongedocumenteerden. Verder willen we dat in 2022 het percentage bewoners in Bijlmer-Oost dat zeer ernstig eenzaam is, met 5% is afgenomen. Eveneens is dan het percentage volwassenen met weinig regie over het eigen leven met 5% afgenomen (van 17% naar 12%). Tot slot willen we dat in 2022 het percentage kinderen én volwassenen met overgewicht of obesitas niet meer dan 5% afwijkt (in negatieve zin) van het stedelijk gemiddelde.

Prioriteit 5: Verminderen armoede

Het verminderen van armoede is een sociaal complex probleem. Om dit echt op te lossen zijn tijd (langdurig) en diverse maatregelen nodig. Het vraagt om een curatieve en preventieve aanpak. Gezien de huidige groei van de arbeidsmarkt is het onacceptabel dat de werkloosheid in Bijlmer-Oost nog steeds zo hoog is. Een stabiel inkomen door werk en/of (bij)scholing is de basis voor het bestrijden van armoede. Onze focus ligt dan ook niet op armoedeverlichting, maar vooral op armoedebestrijding. We willen dat in 2022 het aantal mensen in Bijlmer-Oost dat een baan heeft met 4% is toegenomen ten opzichte van 2018. Ook is dan het aantal werkende minima gedaald met 15 %. Daarnaast gebruikt 20% van de jeugd (6-18 jaar) in 2022 voorzieningen die erop gericht zijn om de effecten van armoede op kinderen te verminderen.

Prioriteit 6: Bevorderen van participatie en democratisering

Mensen willen en moeten volwaardig onderdeel zijn van de samenleving. Dit is voor iedereen belangrijk. Door buurt-, wijk- en gebiedsgericht te werken, bewoners te empoweren en te emanciperen en door ze de ruimte te geven om verantwoordelijkheid te nemen, zorgen we op elk niveau voor meer betrokkenheid, verantwoordelijkheid, vertrouwen en samenwerking tussen bewoners, ondernemers en de overheid. In 2022 is de mate waarin men zich voor de buurt inzet met 5% gestegen. We stimuleren democratisering: steeds meer bewoners zijn betrokken bij besluitvormingsprocessen. En in 2022 is Bijlmer-Oost volwaardig onderdeel van de digitale stad.

Focusopgave 1: Integrale aanpak kansengelijkheid onderwijs

Waar & Wanneer

Stadsdeel Zuidoost, gebied Bijlmer-Oost, G-buurt Noord, jan – dec 2020.
Gezien de achterstand op het gebied van scholing, opleiding en werkgelegenheid maken we ons sterk voor kansengelijkheid in het onderwijs in G-buurt Noord.

Aanleiding

In Bijlmer-Oost zijn de onderwijsprestaties in het algemeen opvallend lager vergeleken met het Amsterdams gemiddelde. Dit geldt in het bijzonder in G-buurt Noord (de twee hoogbouwflats Gravestein en Geldershoofd). Het leerpotentieel van de jeugd in deze buurt wordt onvoldoende opgemerkt of benut. Jongeren raken hierdoor eerder gedemotiveerd met negatieve gevolgen voor hun schoolloopbaan. Een daarvan is een hoog percentage jongeren dat het voortgezet onderwijs vroegtijdig en zonder startkwalificatie verlaat. De invloed van de betrokkenheid van ouders op de schoolloopbaan van kinderen moet niet worden onderschat. Om tal van redenen is de ouderbetrokkenheid in G-buurt Noord laag. Van de kinderen en jongeren in G-buurt Noord groeien drie op de vijf op in een huishouden met een laag inkomen; één op de vier groeit op in een

huishouden dat langdurig op het niveau zit van het bestaansminimum. Financiële zorgen brengen veel stress te weeg bij ouders.
Hieronder presenteren we enkele opvallende indicatoren op het gebied van scholing, opleiding en werkgelegenheid in G-buurt Noord die de kansengelijkheid belemmeren:

Indicatoren	G-buurt Noord	Amsterdam
PO: basisschool advies havo/vwo (2015)	38,9%	51,8%
Citoscore woonadres (2013)	527,5	534
Startkwalificatie 18 – 22 jaar (2018)	41,7%	62,1%
Geregistreerde werkloosheid (2019)	34,6%	11%
Bijstandsuitkeringen (2019)	25,9%	6,0%

Beschrijving focusopgave

Tegen deze achtergrond willen we de komende jaren kinderen en jongeren uit kwetsbare gezinnen in G-buurt Noord een positief toekomstperspectief meegeven door het verloop van hun schoolcarrière zodanig te beïnvloeden dat zij ondanks de omstandigheden kansrijk opgroeien. Deze opgave richt zich op de in totaal 404 kinderen/jongeren (2019) verdeeld over de leeftijdsgroepen 0-3 jaar (23%), 4-12 jaar (51%) en 13-17 jaar (26%) en hun ouders/verzorgers.

Beoogde doelen

- De deelname van 2-4-jarigen aan voor- en vroegschoolse educatie neemt toe met 10%;
- De deelname van 5-12 jarigen aan buurtgerichte leerondersteuning neemt toe met 10%.
- Minstens 30% van de jeugdigen (4-17 jaar) gebruikt voorzieningen die gericht zijn op talentontwikkeling.
- Basisschooladvies havo/vwo neemt toe van 38,9% tot 45%.
- De deelname van 13 – 17 jarigen aan buurtgerichte leerondersteuning neemt toe met 10%.
- Startkwalificatieniveau 18-22 jaar is in 2022 toegenomen met 10% t.o.v. 2018 (41,7%).

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Kansengelijkheid
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren ontwikkelkansen jeugdigen
- Prioriteit 4: Verbeteren positie van kwetsbare bewoners

Wat gaan we doen en met wie

Leeftijdsgroep	Instrumentarium
0-2 jaar	Het aanbod van het Ouder en Kind Team
2-4 jaar	- Ondersteuning van ouders d.m.v. informatieverschaffing en hulp bij het invullen van formulieren VVE (voor- en vroegschoolse educatie) - Verlaging financiële drempel voor deelname VVE. - Ondersteuning ouders/verzorgers bij o.a. scholing, werk en activering, pedagogische ondersteuning, doorgeleiding naar hulpverlening etc.
5 – 12 jaar	- Talentontwikkeling met behulp van buurtgerichte leerondersteuning, identiteitsversterking en coaching. - Bewegen en sportstimulering ter bevordering van de cognitieve ontwikkeling - Ondersteuning ouders/verzorgers bij o.a. scholing, werk en activering, pedagogische ondersteuning, doorgeleiding naar hulpverlening etc.
13 – 17 jaar	- Talentontwikkeling met behulp van buurtgerichte leerondersteuning, identiteitsversterking en coaching. - Bewegen en sportstimulering ter bevordering van de cognitieve ontwikkeling. - Nazorg 18+ - Ondersteuning ouders/verzorgers bij o.a. scholing, werk en activering, pedagogische ondersteuning, doorgeleiding naar hulpverlening etc.

Activiteiten

Enkele activiteiten zijn:

- Talentontwikkeling met behulp van buurtgerichte leerondersteuning, identiteitsversterking en coaching;
- Bewegen en sportstimulering ter bevordering van de cognitieve ontwikkeling;
- Ondersteuning ouders/verzorgers bij o.a. scholing, toeleiding naar werk en activering en doorgeleiding naar hulpverlening.

Focusopgave 2: Kansrijke jongeren op de arbeidsmarkt

Waar & Wanneer

Stadsdeel Zuidoost, gebied Bijlmer-Oost, jan –dec. 2020.

Aanleiding

In Bijlmer-Oost is de geregistreerde werkloosheid relatief hoog, ondanks dat er veel vraag is naar werknemers. Er zijn veel bewoners met een bijstandsuitkering die slecht scoren op het gebied van participatie. Dit brengt bewoners in een kwetsbare positie. De hoge werkloosheid kan worden veroorzaakt doordat vraag en aanbod niet op elkaar aansluiten. We zien bijvoorbeeld talrijke openstaande vacatures in het Amstel III gebied die niet ingevuld (kunnen) worden. Uit onze gesprekken met bewoners blijkt dat jongeren, ook degenen met een gedegen startkwalificatie, geen gelijke kansen krijgen op de stage- en arbeidsmarkt. Hierdoor raken jongeren gedemotiveerd en dat maakt ze vatbaar voor ongewenst gedrag en/of verkeerde bezigheden.

Beschrijving focusopgave

We willen kansrijke jongeren in de leeftijd van 13-24 jaar bereiken en hen toe leiden naar passend werk. Kansrijke jongeren zijn jongeren die een MBO/HAVO/VWO/HBO/WO opleiding volgen of hebben afgerond.

Beoogde doelen

Wij willen:
- minimaal vijftig kansrijke jongeren jaarlijks bereiken waarvan minstens vijftig procent daadwerkelijk passend werk vindt of aan een traject deelneemt dat leidt tot een passende baan;
- zorgen dat deze kansrijke jongeren deelnemen aan het '1000 Banenplan'.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College, met name aan:
- de ambitie: Kansengelijkheid
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 5: Verminderen armoede
- Prioriteit 1: Verbeteren ontwikkelkansen jeugdigen

Wat gaan we doen en met wie

Kansrijke jongeren uit Bijlmer-Oost toe leiden naar trajecten die een bijdrage leveren aan het vinden van een passende baan. Dit doen we samen met o.a. WPI, jobcoaches en jobhunters, jongerenorganisaties en lokale sleutelorganisaties in het stadsdeel.

Activiteiten

Enkele activiteiten zijn:
- bestaande coachingtrajecten (op maat) aanbieden aan kansrijke jongeren.
- Inzet van jobcoaches en jobhunters.

Focusopgave 3: Sociale revitalisatie Kortvoort

Waar & Wanneer

Stadsdeel Zuidoost, gebied Bijlmer-Oost, Kortvoort, jan-dec 2020.
Kortvoort maakt deel uit van ontwikkelbuurt K-buurt.

Aanleiding

Sinds 2016 besteedt het stadsdeel extra aandacht aan Kortvoort omdat het één van de zwakste buurten van Zuidoost is. Niettemin heeft deze buurt haar eigen charme, sociale samenhang en sfeer. Bewoners zijn vaak verknocht aan hun 'rustige en stille buurt', die hoofdzakelijk uit laagbouwwoningen en portiekflats uit de tachtiger jaren bestaat. Naar etnische samenstelling is het een diverse buurt; meer dan driekwart van de bewoners is van Surinaamse, Nederlandse, Ghanese of Antilliaanse herkomst. Het voorzieningenniveau in de buurt[1] is vrij hoog op een bewonersaantal van 2.600 mensen.

[1] Drie basisscholen, een school voor voortgezet speciaal onderwijs, een verzorgings- en verpleeghuis met aangrenzend een seniorenwooncomplex (218 appartementen), twee kerken, twee wijkcentra en een team van veldwerkers)

Kortvoort voldoet echter niet meer aan de behoefte van bewoners die worstelen met een opeenstapeling van sociale problemen op het gebied van opleiding en onderwijs, werkgelegenheid en opvoeding. Tussen 2015 en 2018 is het percentage jongeren van 18 -22 jaar dat geen startkwalificatie had nauwelijks afgenomen (van 59% naar 58,2%). Ook het percentage bewoners dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering is tussen 2015 en 2019 nauwelijks gedaald (van 16% naar 14,7%) en is daarmee nog steeds meer dan tweemaal zo hoog als het Amsterdams gemiddelde (6%). Het pedagogisch klimaat in de buurt is zwak: de deelname aan voor- en vroegschoolse educatie is evenals het percentage basisschooladvies havo/vwo, lager dan het gebiedsgemiddelde, en het percentage gewichtleerlingen[2] is met 43,4% (2015) beduidend hoger. De problematiek in Kortvoort staat verder op scherp doordat veel bewoners, onder andere door een gebrekkige beheersing van het Nederlands, geen uitgebreid netwerk hebben in onze samenleving en geen of weinig zicht hebben op mogelijkheden tot participatie op verschillende terreinen. Er is inmiddels gestart met het aanpakken van een aantal opgaven, maar de problematiek is zo complex dat meerjarige aandacht vereist is.

Beschrijving focusopgave

Het huidige zorg- en welzijnsaanbod in Kortvoort sluit niet goed meer aan op de complexe situatie waar veel bewoners mee te maken hebben. Een aantal voorzieningen ontbreekt.

Beoogde doelen

Wij willen:
- een versterking van het bestaande zorg- en welzijnsaanbod en meer maatwerk;
- een versterkte basis pedagogische infrastructuur van onder andere voor- en vroegschoolse educatie, talentontwikkeling en sportstimulering.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College, met name aan:
- de ambitie: Kansengelijkheid
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren ontwikkelkansen jeugdigen
- Prioriteit 4: Verbeteren positie van kwetsbare bewoners
- Prioriteit 3: Verbeteren en verduurzamen woonklimaat

Wat gaan we doen en met wie

Samen met de (gesubsidieerde) organisaties die onderdeel zijn van de huidige zorg- en welzijnsstructuur in Kortvoort richten we ons op drie doelgroepen:

[2] Gewichtleerlingen zijn het aandeel leerlingen op de basisscholen (excl. speciaal basisonderwijs) in het gebied met een leerlinggewicht uit de gewichtenregeling primair onderwijs. Of een leerling een gewicht toegekend krijgt, hangt af van het opleidingsniveau van de ouders. Kinderen krijgen geen gewicht toegekend als een of beide ouders minstens drie jaar mavo (c- of d-niveau), of vmbo gemengde leerweg, of theoretische leerweg heeft genoten, of meer dan twee jaar havo of vwo gevolgd (Bron: OIS).

- jeugd en jongeren (0-12 jaar en 13-30 jaar);
- alleenstaande ouders;
- senioren.

Activiteiten

Enkele activiteiten zijn:
- versterking van de Nederlandse taalvaardigheid.
- Maatjesprojecten voor 80-plussers.

Focusopgave 4: Maatschappelijke voorzieningen K-buurt

Waar & Wanneer

Stadsdeel Zuidoost, gebied Bijlmer-Oost, K-buurt (ontwikkelbuurt), jan – dec 2020.

Aanleiding

Een groot aantal jongeren in Bijlmer-Oost heeft op verschillende leefgebieden een achterstand die ertoe bijdraagt dat zij onvoldoende vaardigheden hebben waardoor zij geen stevige basis hebben ter voorbereiding op hun toekomst. Dit is o.a. terug te zien in de uitvalpercentages in het voortgezet onderwijs.
In de K-buurt sluit het huidige activiteitenaanbod voor jongeren onvoldoende aan op hun behoeften en er zijn te weinig ruimtes waar jongeren activiteiten kunnen uitvoeren en ontplooien. Steeds meer komen groepen jongeren en oudere mannen tegenover elkaar te staan bij het gebruik van buurthuis De Bonte Kraai. De ruimte in het buurthuis is niet geschikt voor het grote aantal gebruikers. Ook geven bewoners aan regelmatig last te hebben van jongeren die zich in de omgeving ophouden. Hierdoor ontstaan soms spanningen en aanvaringen die zorgen voor overlast en de nodige veiligheidsrisico's. De behoefte van jongeren aan een eigen plek in de K-buurt is acuut, zo geven zij zelf aan. Ze voelen zich niet thuis in het buurthuis, dat vooral volwassen bezoekers trekt.

Beschrijving focusopgave

De gemeente heeft een taak in het faciliteren en realiseren van een nieuwe accommodatie en programmering. Doordat veel jongeren nu geen gebruik maken van het huidige aanbod is de realisatie van een nieuwe locatie met passende programmering van groot belang voor de leefbaarheid van de buurt. Vanaf september 2019 werken we aan de realisatie van een tijdelijke ruimte om de jongeren op te vangen. Onze focus is gericht op de behoefte van de jongeren en de directe omgeving. Op termijn kijken we naar een aanpassing voor het gebruik van de Bonte Kraai. Het is wenselijk dat hier een centrum ontstaat dat volwassenen bedient. Wij realiseren ons dat dit een meerjarig plan is en dat er tijd overheen gaat voordat dit is gerealiseerd. Belangrijk is dat hier aandacht voor is en aan wordt gewerkt.

Beoogde doelen

Wij willen een toekomstbestendig, zowel fysiek als programmatisch, Talentenhuis en Trainingscentrum in de K-buurt realiseren.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren ontwikkelkansen jeugdigen
- Prioriteit 4: Verbeteren positie van kwetsbare bewoners
- Prioriteit 5: Verminderen armoede

Wat gaan we doen en met wie

Het ontwikkelen van twee maatschappelijke voorzieningen in de K-buurt, één gericht op jongeren en jongvolwassenen (13-30 jaar) en één gericht op volwassenen (30+). Bij eerstgenoemde voorziening krijgt
Swazoom, verantwoordelijk voor het jongerenwerk in Zuidoost, de eindverantwoordelijkheid voor het (facilitair) beheer en de programmering in de tijdelijke ruimte. Ook buurtbewoners en –organisaties, maar vooral de jongeren zelf, krijgen een rol in het te creëren aanbod. Om de laatstgenoemde voorziening te kunnen realiseren werken we samen met de huidige (gesubsidieerde) en nieuwe aanbieders.

Activiteiten

Enkele activiteiten zijn:

- Ontwikkeling en realisatie Talentenhuis 13 – 30 jaar (jongeren):
  een plek, een locatie, een huis van de wijk, waar jeugdigen van alle leeftijden kunnen samenkomen en gebruik kunnen maken van verschillende (jeugd)welzijnsvoorzieningen. Het idee is om verschillende disciplines en vraag en aanbod samen te brengen in een gebouw: 'Het Talentenhuis' voor en door jeugdigen. Het Talentenhuis zorgt voor een cross-over tussen kunst, cultuur, vrijetijdsaanbod, sport, welzijn, werk, participatie, onderwijs en zorg. Hier binnen moet plaats zijn voor het ontwikkelen van 21st century skills zoals kritisch denken, leren samenwerken, (digi)taalvaardigheid (technologie en media) en communicatieve en creatieve vaardigheden.
  In de K-buurt is in 2019 een haalbaarheidsonderzoek gedaan. In 2020 creëren we een tijdelijke voorziening die daarna overgaat in een permanente voorziening.
- Ontwikkeling en realisatie Trainingscentrum Bonte Kraai (volwassenen):
  in Bijlmer-Oost is ook behoefte aan een plek, locatie, een huis van de wijk, voor volwassenen waar zij kunnen deelnemen aan diverse voorzieningen zoals trainingen, opleidingen, empowerment, sport, gezonde leefstijl (fysiek/mentaal) en werk waarbij aandacht is voor bijvoorbeeld arbeidsvaardigheden. Ook hier gaat het er om dat bewoners de kans krijgen om zich persoonlijk te ontwikkelen. In het trainingscentrum is ook ruimte voor ontmoetingen zodat mensen een eigen netwerk kunnen opbouwen in de buurt.

Focusopgave 5: Bewonersparticipatie & diversiteit

Waar & Wanneer

Stadsdeel Zuidoost, gebied Bijlmer-Oost, jan-dec 2020.

Aanleiding

Amsterdam streeft naar een sterk dragende samenleving met veel actieve bewoners en organisaties, om de kwaliteit van leven voor alle inwoners te optimaliseren en te verbeteren. Door onder meer de zelfredzaamheid van individuele bewoners en de solidariteit tussen bewoners te bevorderen wil Amsterdam aansluiten bij de kracht van de lokale samenleving.
Bijlmer-Oost bestaat uit drie wijken waarin de mate van bewonersparticipatie sterk verschilt. Een oorzaak hiervan ligt in de sociaaleconomische situatie van de bewoners. Enerzijds is er een sterke middenklasse in de laagbouwwijken met hoofdzakelijk koopwoningen zoals de E-buurt, G-buurt West en Oost, Nieuw Grunder en enkele delen van de K-buurt. Anderzijds gaat het met veel bewoners in G-buurt Noord en delen van de K-buurt sociaaleconomisch en maatschappelijk relatief niet zo goed; deze buurten zijn dan ook aangewezen als ontwikkelbuurten. Via een integrale aanpak volgens het principe 'meer, minder of anders' worden gebiedsgerichte ingrepen ontwikkeld en flexibel ingezet om te zorgen dat alle bewoners kunnen meedoen. Verder is de bevolking van Bijlmer-Oost niet alleen

divers naar herkomst, maar ook naar religie en seksuele geaardheid. Dat je trots mag zijn op wie je bent moet in deze diverse gemeenschap telkens weer benadrukt worden.

Beschrijving focusopgave

Het realiseren van een sterk dragende samenleving in Bijlmer-Oost met veel actieve bewoners en organisaties om de kwaliteit van leven voor alle bewoners te optimaliseren en te verbeteren. De lokale overheid in het stadsdeel treedt hierbij op als facilitator en procesbegeleider bij het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid.

Beoogde doelen

We willen drie verschillende bewonersgroepen activeren om de mate van bewonersparticipatie , op verschillende niveaus, te verhogen.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Open en tolerante stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 4: Verbeteren positie van kwetsbare bewoners
- Prioriteit 6: Bevorderen van participatie en democratisering

Wat gaan we doen en met wie

Voor elk van de drie onderstaande bewonersgroepen zetten we een passende strategie in.

<u>Bewonersgroep 1</u>
Groepen mensen die al gemotiveerd en actief zijn op het gebied van bewonersparticipatie willen we consulteren, stimuleren en faciliteren en nauw betrekken bij de uitvoering van het gebiedsplan, vooral bij de complexere maatschappelijke opgaven in het gebied.
Strategieën:
- het organiseren van buurtbijeenkomsten om behoeften, wensen en ideeën van bewoners te inventariseren en concrete suggesties voor uitvoering te verzamelen;
- het faciliteren van bewonersgroepen en bewonersplatforms;

met als resultaat dat 5-10 nieuwe bewoners uit deze categorie actief gaan participeren in de ontwikkeling van Bijlmer-Oost.

<u>Bewonersgroep 2</u>
Groepen bewoners die (nog) niet daadwerkelijk actief zijn, maar het wel zouden kunnen en relatief gemakkelijk te bereiken en te activeren zijn. Deze potentiële groepen willen wij informeren, enthousiasmeren en activeren.
Strategieën:

- buurtspecifieke bijeenkomsten organiseren om behoeften, wensen en ideeën op te halen van bewoners die nauw aansluiten bij hun belangen c.q. interessegebieden;
- Buurtgroepen faciliteren;

met als resultaat dat in 2020 minstens 5 nieuwe buurtgroepen aantoonbaar actief zijn.

Bewonersgroep 3

Deze groep omvat kwetsbare bewoners. Hieronder verstaan wij bewoners met een zwakke sociaaleconomische positie en gezondheid en te kampen hebben met eenzaamheid en isolement. Zij zijn veelal moeilijk bereikbaar en hun participatieniveau is laag. Door nauw aan te sluiten op hun behoeften en allerlei obstakels die hun participatie in de weg staan te verwijderen, kunnen we deze bewoners beter informeren, ondersteunen en activeren zodat zij hun stem kunnen laten horen in kwesties die van belang voor hen zijn. Op deze manier kan de positie van kwetsbare bewoners (in het bijzonder van alleenstaande moeders en jongeren) worden verbeterd omdat we hun zelfredzaamheid vergroten, een beroep doen op hun eigen kracht (netwerk) en hen bewust maken van de mogelijkheden tot participatie in de naaste omgeving. Een effectief gebleken strategie is de inzet van vrijwilligers en sleutelfiguren die van betekenis willen zijn voor hun medebewoners en buurt. Bovendien wordt zo de solidariteit tussen bewoners onderling gestimuleerd, omdat deze vrijwilligers iets kunnen betekenen voor hun medebewoners en voor hun buurt.
Deze bewonersgroep willen we in kaart brengen met behulp van partners en sleutelfiguren in de buurt die al een zekere mate van toegang tot deze groepen hebben en die zoveel mogelijk een individuele, maatwerkaanpak volgen.
Strategieën:

- het informeren en toeleiden naar een zorg- en ondersteuningsaanbod op maat, in combinatie met
- maatjesprojecten die de participatie van deze groep in de buurt bevorderen;

met als resultaat dat in 2020 minstens 10 (max. 15) nieuwe bewoners uit deze categorie actief gaan participeren in hun eigen ontwikkeling en dat van hun naaste omgeving.

Activiteiten

Enkele activiteiten zijn.
Algemeen:

- Faciliteren van lokale etnisch-culturele evenementen.
- De zichtbaarheid van de LHBTIQ gemeenschap in Bijlmer-Oost vergroten.

Te behoeve van bewonersgroep 1:

- Het organiseren van buurtbijeenkomsten om behoeften, wensen en ideeën te inventariseren en concrete voorstellen voor uitvoering te verzamelen.

Ten behoeve van bewonersgroep 2:

- actieve ondersteuning van kennisuitwisseling tussen buurtorganisaties (2x per jaar bijeenkomsten);
- het in beeld brengen van de verschillende buurtorganisaties.

Ten behoeve van bewonersgroep 3 :

- extra inspanningen op de toeleiding naar zorg- en dagbestedingsvoorzieningen (maatwerk);
- extra inspanningen op voorzieningencheck en formulierenbrigade;
- het starten van een of meerdere pilots om het ontbijtgedrag van kinderen in het basisonderwijs te verbeteren.

Focusopgave 6: Terugdringen jeugdcriminaliteit

Waar & Wanneer

Stadsdeel Zuidoost, gebied Bijlmer-Oost, jan-dec 2020.

Aanleiding

De veiligheidsindex toont vanaf de tweede helft van 2017 een stijgende trend in zowel overlast als criminaliteit in Bijlmer-Oost. Dit werkt ook door in de onveiligheidsbeleving, die het hoogste is van het stadsdeel. Daarnaast zijn de woninginbraakcijfers in Bijlmer-Oost het hoogst van heel Zuidoost. De opgave is groot en vraagt intensieve aandacht van diverse stakeholders om maatwerk te bieden.

Beschrijving focusopgave

Het afgelopen jaar zien we helaas opnieuw een groei in het aantal geweldsincidenten onder jongeren. De tendens dat daders jong zijn en de geweldsdelicten zwaar, blijft aanhouden. Dit leidt tot grote verontwaardiging maar ook tot angst binnen de gemeenschap; ouders laten hun kinderen niet meer alleen in speeltuinen spelen en jongeren zijn bang meegezogen te worden in groepsruzies die

uitmonden in geweld of afpersingen. Tegelijkertijd zijn er ook veel bewoners(groepen) die hebben aangegeven een rol te willen spelen in de oplossing.

Beoogde doelen

- Afname van jongeren in de criminaliteit.
- Jongeren vroeg in beeld hebben zodat we de nodige zorg en straf kunnen inzetten om hen op het goede pad te brengen en te houden.
- Jongeren hebben een alternatief voor een leven in de criminaliteit.
- Jongeren een uitweg bieden uit de criminaliteit.
- Een toegenomen weerbaarheid in de buurt en buurten die eigenaarschap hebben over hun wijk.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid
- de ambitie: Kansengelijkheid
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 2: Vergroten van de veiligheid
- Prioriteit 3: Verbeteren en verduurzamen woonklimaat

Wat gaan we doen en met wie

- We brengen de aanwas van jongeren die richting criminaliteit bewegen vroegtijdig in beeld. Zo voorkomen we dat zij daadwerkelijk in de criminaliteit terecht komen, dan wel doorgroeien naar zwaardere vormen van criminaliteit. Dit doen we onder andere door de groepsaanpak, inzet van het jongerenwerk en stichting Aanpak Overlast Amsterdam.
- We dringen de criminaliteit terug door jongeren een ander perspectief te bieden met behulp van aansprekende alternatieven voor een leven in de criminaliteit.
- We doorbreken de taboecultuur in de ‘zwijgwijken’ en vergroten de aangifte- en meldingsbereidheid om slachtoffers beter te kunnen beschermen, potentiele daders vroeg in beeld te krijgen en zicht te krijgen op de omvang en context van het probleem.
- We plegen interventies om de drugsproblematiek in de wijk aan te pakken en te voorkomen dat jongeren in drugscriminaliteit vervallen of ze juist een uitweg te bieden. Dat doen we met behulp van ‘credible messengers’, ‘violence interrupters’ en zichtbaar verstorende acties. Maar ook door coaches van stichting Streetcornerwork preventief in te zetten voor jongeren die in aanraking zijn gekomen met bureau HALT.
- We pakken wapengeweld en wapenbezit aan om zo het aantal slachtoffers van wapengeweld te verminderen (lokale aanpak en publiekscampagne).
- We pakken afpersingen aan, onder andere door het versterken van de opsporing doordat de stilte erover te verbreken. Ook komt er meer aandacht en zorg voor het slachtoffer en focussen we ons op het verhogen van maatschappelijke betrokkenheid (zoals de Zuidoost Safety Movement) en de integrale casuïstiek aanpak door partners.
- We richten ons op het empoweren van ouders (specifiek moeders), het versterken van buurtnetwerken en gemeenschappen, en het bespreekbaar maken van zorgen en problematieken.

In 2020 wordt de aanpak uitgerold vanuit buurthuis De Bonte Kraai, de flat Kikkenstein en winkelcentrum de Kameleon in de K-buurt.

Activiteiten

Enkele activiteiten zijn:
- Zuidoost Safety Movement.
- Preventief inzetten van coaches (Stichting Streetcornerwork).